

Dnr KS 2016/488

§ 352 Plan för anskaffning av bostäder till av staten anvisade nyanlända med uppehållstillstånd

Sammanfattning

Sveriges kommuner har under lång tid tagit emot nyanlända som efter att de fått uppehållstillstånd bosätter sig och etablerar sig i Sverige, eller befinner sig i en kommun som asylsökande vuxen eller barn. Under 2015 har det skett en mycket stor ökning av antalet personer som kommit till Sverige och därmed även till Haninge kommun.

En av följderna av detta är att riksdagen har beslutat om en ny lag, lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Lagen innebär att sedan 2016-03-01 är kommunerna skyldiga att ge bostad till de flyktingar som får tillfälligt eller permanent uppehållstillstånd och blir anvisade av migrationsverket till resp kommun. Lagen slår fast att vid fördelningen av anvisningar mellan kommuner skall hänsyn tas till kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn, samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen. Tillgången till bostäder beaktas inte vid fördelningen. Fler nyanlända kommer framöver att anvisas till kommuner där det finns goda etableringsförutsättningar. Samtidigt är bostadsbristen i storstadslänen ett stort hinder för både mottagande och en god etablering.

Detta betyder för Haninge kommun att kommunen är skyldig att tillhandahålla bostäder åt 253 personer som väntas anvisas under 2016. Skyldigheten kommer att omfatta 359 personer under 2017. För åren därefter går det inte att bedöma antalet personer som kommer att anvisas.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen redovisar i bifogad skrivele vilket arbete som har genomförts hittills och hur planeringen ser ut för det kommande året. Vidare framgår att det trots detta arbete kvarstår att anskaffa ett stort antal bostäder.

Kommunen har hittills arbetat med anskaffningen av bostäder enligt de huvudsakliga principer som socialnämnden har fastställt, dvs

- i första hand lägenheter till lägenhetspoolen genom friställande av lägenheter som kommunen hyr eller äger idag och som inte används till bostadsändamål, samt inhyrning av enskilda lägenheter i det befintliga beståndet av hyreshus.
- i andra hand lägenheter genom inhyrning av enskilda bostäder eller blockförhyrning av grupper av lägenheter i de hyreshus som uppförs genom nyproduktion.
- i tredje hand lägenheter genom inköp av bostadsrätter. Detta kan inte göras utan separat beslut om finansiering.
- i fjärde hand genom uppförande av tillfälliga byggnader på tidsbegränsat bygglov.

Av kommunstyrelseförvaltningens skrivelse framgår att första- och andrahandsåtgärderna är otillräckliga jämfört med de behov som redovisas. Tredjehandsalternativet har inte använts, bl a eftersom det inte finns någon anslagen ekonomisk ram för ändamålet utan finansieringen av varje ev köp måste behandlas för sig.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att fjärdehandsalternativet med tillfälliga bostäder måste prioriteras upp om kommunen skall ha en rimlig möjlighet att tillgodose behoven. Det krävs lösningar som på kortast möjliga tid ger störst antal bostäder.

Stadsbyggnadsförvaltningen har identifierat ett antal platser som bedöms som lämpliga att placera tillfälliga bostäder på. Platserna ligger på kommunens mark och har förhållandevis goda kommunikationsmöjligheter. De flesta platserna är planlagda med prickmark, park eller parkering där genomförandetiden har gått ut. Ingen planläggning bedöms ske på platserna inom den närmsta tioårsperioden.

Platserna behöver inga större markingrepp för att placera tillfälliga bostäder på och de har någon form av till-/utfartsmöjlighet. Platserna går att ansluta till kommunalt vatten och avlopp. Totalt redovisas 10 olika platser med totalt 368 bostäder.

Kommunstyrelseförvaltningen redovisar också en grov bedömning av kommunens kostnader för att anskaffa bostäderna samt en översiktlig bedömning av kommunens ekonomiska risktagande.

En preliminär version av kommunstyrelseförvaltningens skrivelse har remitterats till socialnämnden. Nämnden beslutade 2016-11-08, § 169, att godkänna den föreslagna planen samt hemställa att kommunfullmäktige antar den.

Underlag för beslut

Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse 2016-11-09, ”Plan för anskaffning av bostäder till av staten anvisade nyanlända med uppehållstillstånd”.

Socialnämndens beslut 2016-11-08, § 169, samt socialförvaltningens skrivelse 2016-11-03

Överläggningar i kommunstyrelsen

Meeri Wasberg (S) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag till beslut med följande ändring av den första beslutspunkten:

”1. Föreliggande plan för anskaffning av bostäder till av staten anvisade nyanlända med uppehållstillstånd godkänns. De bostäder som enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag planeras att anskaffas med stöd av tidsbegränsade bygglov får även hyras ut till andra, i första hand till ungdomar som redan är folkbokförda i kommunen och saknar egen bostad.”

Tobias Hammarberg (L) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag inklusive föreslagen ändring från Meeri Wasberg (S) samt hemställer om att lämna särskilt yttrande (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Marie Litholm (KD) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag inklusive föreslagen ändring från Meeri Wasberg (S) samt hemställer om att lämna särskilt yttrande (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Martina Mossberg (M) yrkar bifall till eget förslag (bilaga).

Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till eget förslag (bilaga).

Ordföranden konstaterar att det finns tre förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag med ändring av beslutspunkt 1 enligt ovan, eget förslag från Moderaterna samt eget förslag från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer de tre förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige Kommunfullmäktige beslutar

1. Föreliggande plan för anskaffning av bostäder till av staten anvisade nyanlända med uppehållstillstånd godkänns. De bostäder som enligt kommunstyrelseförvaltningens förslag planeras att anskaffas med stöd av tidsbegränsade bygglov får även hyras ut till andra, i första hand till ungdomar som redan är folkbokförda i kommunen och saknar egen bostad.
2. Kommunstyrelsen och socialnämnden ges i uppdrag att genomföra planen.

Reservationer

Martina Mossberg, Alexandra Anstrell och Michael Fridebäck, samtliga (M), reserverar sig mot beslutet. Kennerth Valtersson (SD) reserverar sig skriftligen mot beslutet.

Överläggningar i kommunfullmäktige

Meeri Wasberg (S) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L), Marie Litholm (KD), Mehmet Coksürer (MP), Petri Salonen (C), Johan Svensk (MP), Mattias Bernhardsson (RS), Nafi Cilgin (V), Åsa Westlund (S), Jaan Ungerson (S), Sahir Drammeh (MP), Göran Eriksson (S) och Samuel Skånberg (V) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Marie Litholm (KD) och Mattias Bernhardsson (RS) hemställer om att få lämna varsitt särskilt yttrande.

Alexandra Anstrell (M) yrkar med instämmande av Pernilla Kjellin (M) bifall till eget förslag från Moderaterna. Martina Mossberg (M) yrkar i första hand att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen och i andra hand bifall till eget förslag från Moderaterna.

Christian Lindefjärd (SD) yrkar att kommunstyrelsens förslag avslås. Kennerth Valtersson (SD) yrkar i första hand att ärendet återremitteras till kommunstyrelsen och i andra hand bifall till eget förslag från Sverigedemokraterna.

Anna Ragnar (-) yrkar att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen.

Ordföranden ställer förslaget att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen mot att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde och finner att fullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde.

Votering begärs och följande voteringsproposition läses upp och godkänns: "Den som vill att ärendet ska avgöras vid pågående sammanträde röstar ja, den det ej vill röstar nej. Vinner nej har fullmäktige beslutat att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen."

Omröstning sker med voteringsanläggning och resultatet av omröstningen är 35 ja-röster mot 25 nej-röster. 1 ledamot är frånvarande. (Omröstningsresultat, se bilaga.)

Ordföranden konstaterar att omröstningsresultatet innebär att fullmäktige beslutar att ärendet ska återremitteras till kommunstyrelsen genom minoritetsåterremiss. Därmed faller övriga yrkanden under debatten.

Martina Mossberg (M), Anna Ragnar (-) och Kennerth Valtersson (SD) yrkar bifall till den motivering till minoritetsåterremissen som lämnats av Moderaterna med tillägg från Anna Ragnar (-).

Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar att godta motiveringen till minoritetsåterremissen samt att resterande talare på talarlistan stryks.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Ärendet återremitteras till kommunstyrelsen genom minoritetsåterremiss med följande motivering:

Ärendet behöver kompletteras med hur urvalet av platser har gått till och vilka fler lämpliga markområden som tagits fram inför urvalsprocessen. Trots att förslag till plan för anskaffning av bostäder pekar på ett stort behov av kommunikation har

ingen dialog förts med berörda invånare. Ärendet behöver kompletteras med hur denna kommunikation har genomförts inför beslut. Utredningen behöver kompletteras med en konsekvensanalys över hur de tillfälliga boendena kommer att påverka omgivningen och kommunal verksamhet. Ärendet behöver också kompletteras med en djupgående analys över hur kommunens kostnader för försörjningsstöd påverkas efter att den nyanlända förlorar sin etableringsersättning. Ärendet behöver kompletteras med okonventionella lösningar för anskaffning av bostäder såsom:

- medborgardialog för förankring,
- attefallshus på privata fastigheter,
- att titta över ersättning för att ta emot nyanlända i hemmet,
- hittelön för placeringar av barn och familjer samt tillfälliga boenden.

Expedieras: Akt